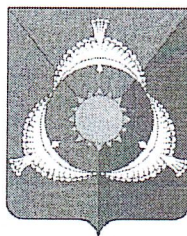


СОВЕТ КРИВООЗЕРСКОГО  
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ  
АКСУБАЕВСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

423051, Аксубаевский район, с. Кривоозерки,  
ул. Ленина, 9а, тел. 884344 4-43-45



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
АКСУБАЙМУНИЦИПАЛЬ  
РАЙОНЫ КӘКРЕКУЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ  
СОВЕТЫ

423051 Аксубай районы, Кәкре Күл авылы,  
Ленина ур. 9а, тел. 884344 4-43-45

[Krozer.Aks@tatar.ru](mailto:Krozer.Aks@tatar.ru)

ИНН 1603004871 КПП 160301001 ОГРН 1061665002519 БИК 019205400 Р/С 03231643926044151100 ОТДЕЛЕНИЕ - НБ  
РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН БАНКА РОССИИ // УФК ПО РЕСПУБЛИКЕ ТАТАРСТАН г.КАЗАНЬ

КАРАР

12 апрель 2023 ел

N 55

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге  
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында  
Нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешендәге 19 пунктына, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 елдагы 248-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге Уставына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Өлеге карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм торак пунктның мәгълүмат стендларында.

Кәкре Күл авыл жирлеге  
Башлыгы



С.С.Елисеев

**Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Көкре Күл авыл  
жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль  
турында нигезләмә**

**1. Гомуми нигезләмәләр**

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Көкре Күл авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Көкре Күл авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләнדרү кагыйдәләрен), инвалидлар өчен социаль, инженер һәм транспорт инфраструктурасы объектларына һәм күрсәтелә торган хезмәтләргә ирешү мөмкинлеген тәмин итү таләпләрен үтәве тора (алга таба шулай ук мәжбүри таләпләр).

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Акsubай муниципаль районы Көкре Күл авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - администрация) тарафыннан башкарыла.

1.4. Администрациянең төзекләнדרү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазифаи затлары булып торак пункт башлыгы (тиешле вазифаи затларның төгәл исемнәрен күрсәтергә) тора (алга таба шулай ук контроль алып барырга вәкаләтле вазифаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазифалы затларының вазифа бурычларына аларның вазифа инструкциясенә ярашлы рәвештә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

"Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" гы 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы.

1.5. "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законы, "жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль законы нигезләмәләре төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата кулланыла Россия Федерациясендә үзидарәләр.

1.6. Администрация төзекләнדרү Кагыйдәләренең үтәләшен контрольдә тоту, шул исәптән:

1) янәшәдәге территорияләргә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләнדרү элементлары һәм объектлары эчтәлеген буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына иреккә керүенә комачауламаган коймалар урнаштыру буенча;

торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар, биналарның башка

стеналары, корылмалар, Корылмалар фасадлары, шулай ук төзекләнדרүнең башка элементлары һәм жәмәгать урыннары эчтәлеге буенча;

инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм төзекләнדרү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле юллар, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тээмин итү, жәяүлеләр иминлеген һәм жәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тээмин итү, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре, жир эшләре башкарылган чорда;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары белән билгеләнгән срокта аварияләр нәтижәсендә эшләр башкару турында администрациягә хәбәрнамә жиберү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки башка яшелләнדרелгән яки рекреацион территориядә урнаштыру рөхсәт ителмәве турында, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләнדרү кагыйдәләре белән чикләнгән, шулай ук аларны эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөкләр ташу яки төзелеш майданчыкларыннан чыгу вакытында (Чатыр яки ышык урын булмау сәбәпле) Гомуми файдаланудагы территорияләргә транспорт чаралары белән пычрату рөхсәт ителмәве турында;

3) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегенә территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм сосулектан чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тоту;

4) жәйге чорда Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегенә территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, алар белән көрәшү, аларның очагын локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшеллекләргә утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт нигезендә алып ташлау (жимерү), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләнדרү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса;

8) каты коммуналь калдыкларны саклау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләнדרү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә көтүгә рөхсәт ителмәү турында таләпләр.

Администрация контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан аларның компетенциясә чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәлешен контрольдә тоту.

1.7. Бу хәлдә төзекләнדרү элементлары дип декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләнדרү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән бина фасадлары, Корылмалар, Корылмалар, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары һәм территорияне төзекләнדרүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган күрсәткечләр аңлатыла.

Бу хәлдә төзекләнדרү объектлары дип төрле функциональ билгеләнештәге

территорияләр аңлатыла, аларда төзекләндерү буенча эшчәнлек алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның бакчачылык, бакчачылык коммерцияле булмаган берләшмәләре урнашкан территорияләр);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү майданчыклары;

6) машина кую урыннары (машина кую урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-күзәтү зоналары;

Бу хәлдәге саклагыч жайланмалар дип капкалар, капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат һәм декоратив коймалар (коймалар) аңлатыла.

1.8. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

Администрация тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын элек Нигезләмәгә ярашлы рәвештә билгеле бер куркыныч категориясенә кертү гамәлгә ашырыла.

## **2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычларын идарә итү**

2.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә зыян китерү (зыян китерү) куркынычлары белән идарә итү нигезендә контроль алып бара.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотканда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын идарә итү максатларында элек Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары "Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын (алга таба - контроль объектларын) элек Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган администрация тарафыннан билгеле бер куркыныч категориясенә кертү, элек Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда, тиешле объектларны билгеле бер куркыныч категориясенә кертү критерийларына ярашлы рәвештә башкарыла.

Контроль объектларын куркыныч категорияләренә кертү һәм контроль объектларына бирелгән куркыныч категорияләрен үзгәртү хакимият боерыгы белән башкарыла.

Идарә контроль объектларын куркыныч категорияләренә керткәндә шул исәптән:

1) Бердәм дөүләт күчәмсез милек реестрындагы мәгълүматлар;

2) контрольдә тотылган затлар белән үзара бәйләнешсез контроль чараларын башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан алынган мәгълүматлар;

3) хакимияттәге башка мәгълүматлар.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән куркыныч категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәртү түбәндәге вакыт аралыгы белән башкарыла:



1) югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлар өчен, 2 елга бер тапкыр;

2) Уртача куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын түбән куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чаралар планнарына контроль чаралар кертелергә тиеш, алар өчен еллык планы гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чараны үткөрү тәмамланганнан соң, категориягә кертелгән контроль объектлар өчен вакыт чоры тәмамлана:

1) югары куркыныч, ким дигәндә 2 ел;

2) Уртача куркыныч, ким дигәндә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралар үткәрелмәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яки гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килгән көннән соң бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә янәшәдәге территорияне тоту буенча бурыч барлыкка килгән көннән кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объектының Хокук иясе сорауы буенча, сорау килгәннән соң 15 көннән дә артмаган вакытта контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар аңа контроль объектына бирелгән куркыныч категориясе турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер куркыныч категориясенә керткәндә кулланылган мәгълүмат бирә.

Контроль объектының Хокук иясе хакимияткә контроль объектына элек бирелгән куркыныч категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Администрация куркыныч категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә кертү элегә Нигезләмәнең 2.3 пункттында күрсәтелгән Администрация боерыгына ярашлы рәвештә башкарыла.

Риск категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә (алга таба хакимиятнең рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлеккә керү хакимиятнең рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәге мәгълүмат бар:

1) контроль объектын идентификацияләүче мәгълүмат (контроль объектының урнашкан урыны адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияләүче башка билгеләр (кәрәк булганда));

2) бирелгән куркыныч категориясе;

3) контроль объектына куркыныч категориясен бирү турында карар реквизитлары.

### **3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау**

3.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне профилактик чаралар үткөрү аша гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактика чаралары хакимият тарафыннан контрольдә тотылган затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотылган затларга, аларны үтәү ысулларына жикерү

максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзәтү өлкәсендә контроль үткәргәндә зыян китерү (зыян китерү) куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактика чаралары Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактика чаралары да үткәреләргә мөмкин.

Өгәр контроль объектлары закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычы булып тора яки аңдый зыян (зыян) китерелгән икән, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре күл авыл жирлегә башлыгына карар кабул итү өчен шунда ук мәгълүмат жиберә .

3.5. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәге профилактика чаралары үткәреләргә мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокукны куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча хакимият тарафыннан хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә, массакуләм мәгълүмат чараларында, контрольдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда урнаштыру юлы белән башкарыла.

Администрация хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясының 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Администрация шулай ук Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлегә халкына гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү хакимият тарафыннан үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турында мәгълүмат жыю һәм анализлау аша башкарыла.

Хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокукны куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган һәм хакимият башлыгы имзалаган хакимият боерыгы белән расланган доклад әзерли. Әлегә доклад хисап елыннан соң киләсе елның 1 июленә кадәр хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның рөхсәт ителмәве турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме контрольдә тотылган затка мәжбүри таләпләрне бозу турында яки мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында мәгълүмат булганда һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу зыян китергән (зыян китергән) дигән мәгълүмат расланмаган очракта игълан ителә закон белән саклана торган кыйммәтләргә яки закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү

куркынычы тудырды. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге башлыгы тарафыннан күрсәтелгән мәгълүматларны алганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). Кисәтү язма яки электрон документ формасында ясала һәм контрольдә тотылган зат адресына жиберелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның рөхсәт ителмәве турында кисәтү Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының 31.03.2021 N 151 "контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типовой формалары турында"гы боерыгы белән расланган формага ярашлы рәвештә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләр теркәлү номеры белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Хакимият тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуны рөхсәт итмәү турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылган зат күрсәтелгән кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршылык администрация тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Контрольдә тотылган кешегә каршылыкны язма формада яки электрон документ формасында карау нәтижәсендә каршылык белән килешү яки риза булмау турында мәгълүмат белән җавап жиберелә. Каршылык белән риза булмаган очракта, җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольләнгән затларга консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында башкара һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итүне Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге башлыгы һәм (яки) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат үткәрә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яки язма рәвештә башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү тәртибе;
- 4) контроль чаралар кысаларында хакимият тарафыннан үтәлгән мәжбүри таләпләр булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотылган затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның җыеннарында һәм конференцияләрендә дә башкарыла ала.

3.10. Язма рәвештә консультацияне контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда башкара:

- 1) контрольдә тотылган кеше консультация мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма запрос тәкъдим итә;
- 2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) сорауларга җавап өстәмә мәгълүмат соравын таләп итә.

Консультация биргәндә, контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә керү чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында конкрет контроль чараны, контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затларның, контроль чарада катнашучыларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынау нәтижеләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затка билгеле булган мәгълүмат, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотылган затны бәяләү максатыннан, хакимият тарафыннан кулланыла алмый.

Контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Контрольдә тотылган затларның һәм аларның вәкилләренең администрациягә биш һәм аннан да күбрәк бертөрле мөрәжәгатьләре кергән очракта, консультацияләр хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге башлыгы яисә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылган затның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында яки видео-конференц-элементә куллану юлы белән үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотыла торган зат аның эшчәнлегенә яки аңа караган контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр, аларның куркыныч критерийларына туры килүе, куркыныч категориясен киметүнең нигезләре һәм киңәш ителә торган ысуллары, шулай ук контроль объектларына карата аларны тиешле категориягә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларның төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә куркыныч.

Профилактик визит үткәргәндә контрольдә тотылган затларга мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Контрольдә тотылган кешенең профилактик визит барышында алган аңлатмалары тәкъдим итү характерында.

Мәжбүри профилактик визит югары куркыныч категориясенә караган контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылган затларга карата үткәрелә.

Контрольдә тотылган кешегә мәжбүри профилактик визит үткөрү турында контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи зат аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында белдерү язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында белдерү контрольдә тотылган зат адресына "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән төр типтә жибәрелә.

Контрольдә тотылган кеше мәжбүри профилактик визит үткөрүдән баш тартырга хокуклы, бу хакта администрациягә ул уздырылганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны үткөрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

#### **4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру**

4.1. Төзәтү өлкәсендә контроль гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткөрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контрольдә тотыла торган зат (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

2) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

3) документаль тикшерү (язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертиза аша);



4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документлар таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы мәгълүматларны жыю һәм анализлау аша, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек барышында килгән мәгълүматларны, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә тотылган затлар, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларны, "Интернет" челтәреннән алынган мәгълүматларны, башка һәркемгә ачык булган мәгълүматларны, шулай ук автомат режимда эшләүче хокук бозуларны теркәүнең фото функцияләре булган техник чараларын кулланып алынган мәгълүмат- һәм кино төшерү, видеоязмалар);

6) күчмә тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза аша).

Әлеге пунктта каралган контроль чаралар һәм күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль гамәлләр төрләре конкрет контроль объектының әлеге Нигезләмәгә N 1 кушымтасына ярашлы рәвештә билгеле бер куркыныч категориясенә каравына бәйле рәвештә дифференциацияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү һәм күчмә тикшерү хакимият тарафыннан контрольдә тотылган кешеләр белән аралашмыйча үткәрелә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документаль тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

4.6. Контрольдә тотылган затлар белән үзара эш итү буенча контроль чаралар үткәрү өчен нигез булып:

1) хакимиятнең гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан кергән очракта закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында белешмәләре булу, шулай ук контроль чаралар, шул исәптән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә шундый мәгълүмат алу, шул исәптән башка контрольдә тотылган затларга карата үткәрелгәннәр дә;

2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

3) контроль чараларны үткәрү планына кертелгән контроль чараларны үткәрү срокларының килүе;

4) Россия Федерациясе Президентының йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотылган затларга карата контроль чаралар үткәрү турындагы йөкләмәсе;

5) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча

законнарның үтөлешен, кеше һәм гражданның хокуклары һәм ирекләре үтөлешен күзәтү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

б) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - контрольдә тотылган зат тарафыннан бирелгән күрсәтмәдә каралган документлар һәм мәгълүматлар бирелмәгән очракта яки тәкъдим ителгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтөлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары өлеге Нигезләмәгә N 2 кушымтасында күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге хакимиятнең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольләнгән кеше белән хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар хакимиятнең контроль чараны үткәру турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

4.9. Хакимиятнең закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) яки зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турындагы мәгълүматлар нигезендә контроль чараны үткәру турында боерыгы кабул ителгән очракта яки контрольдә тотыла торган затның эшчәнлек параметрларын билгеләү очрагында, аларның туры килүе яки алардан тайпылуы мәжбүри таләпләрне бозу куркынычының расланган индикаторлары буенча контроль чараны үткәру өчен нигез булып тора, мондый боерык контрольгә алырга вәкаләтле вазифаи затның мотивацияле тәкъдими нигезендә кабул ителә, контроль чара үткәру турында.

4.10. Контрольдә тотыла торган затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелүче контроль чаралары, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл жирлеге башлыгы йөкләмәсе нигезендә, хакимият эш планнарында, шул исәптән "дәүләт контроле (күзәтчелеге) турында"31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда һәм Россия Федерациясендә муниципаль контроль.

4.11. Гражданның, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралары "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада, өлеге документлар һәм (яки) мәгълүматлар карамагында булган башка органнардан яки күрсәтелгән органнарга буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яки) мәгълүматлар ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм вакыты Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.04.2016 елның 724-р номерлы расланган боерыгы белән дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, башка дәүләт органнарыннан, органнарыннан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә муниципаль контроль органнары тарафыннан ведомствоара мәгълүмати үзара хезмәттәшлек кысаларында сорала һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүмат исемлеге белән билгеләнгән жирле үзидарә яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынучы оешмалар, өлеге документлар һәм (яисә) мәгълүмат, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан башка органнардан яисә өлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрлөрән, муниципаль контроль төрлөрән оештырганда һәм гамәлгә ашырганда контроль (күзәтчелек) органнарыннан алынган документлар һәм (яисә) мәгълүматларны ведомствоара мәгълүмати үзара бәйләнеш кысаларында биру кагыйдәләре, "дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында"Россия

Федерациясе Хөкүмәтенең 06.03.2021 № 338 карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан контроль чараларны чыгару кагыйдәләренә ярашлы рәвештә эшләнә торган планлы контроль чараларын үткөрүнең еллык планнары нигезендә үткәрелә (күзәтчелек) ел дәвамында чаралар, "чираттагы календарь елга планлы контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын кертү һәм аннан чыгару тәртибе турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 31.12.2020 № 2428 карары белән расланган, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып.

4.14. Бу очракта шәхси эшмәкәр, контрольдә тотыла торган затлар булган граждан хакимияткә контроль чараны үткәргәндә катнашу мөмкин түгеллеге турында мәгълүмат бирергә хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткөрү хакимият тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның әлеге мөрәжәгатә өчен сәбәп булган шартларны бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (әмма 20 көннән артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү карала:

1) контрольдә тотыла торган затның яки аның вәкиленең булмавы контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затның контроль чараны үткөрү турында тиешенчә хәбәр ителгән очракта контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләренә үтәүне бәяләвенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең яки зыян китерүнең турыдан-туры куркыныч билгеләренә булмавы;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотылган кешенең булмавының (контрольдә тотылган кешенең авыруы, аның командировкасы һ.б.) житди сәбәпләре бар.

4.15. Күчмә тикшерүне үткөрү вакыты 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерым структур бүлекчәсе яки житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләренә үтәү (бозу) дәлилләрен теркәү өчен контроль чаралар үткөрүнең барлык очракларында да контрольлек итү чараларын үткөрүгә вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан үткәрелүче фотога төшерү, аудио - һәм видеоязмалар, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин чаралар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелгән актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелгән протоколда чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотылган зат тарафыннан мәжбүри таләпләренә үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләренә бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яки вазифаи затларга җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) хакимиятнең 2 статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллануы керә "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында"2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 нчы карары.

4.18. Контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Әгәр мондый чара нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылганлыгы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнгәнлеге күрсәтелә. Контроль чара тәмамланганчы ачыкланган бозуны бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш. Контроль чараны үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актка кушыла.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чара тәмамланган көнне контроль чара уздырылган урында башкарыла.

Прокуратура органнары белән килешкән контроль чара акты, ул рәсмиләштерелгәннән соң ук, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүмат урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дөүләт системаларын тәэмин итү өчен кулланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик үзара бәйләнешен тәэмин итүче инфраструктура аша житкерү юлы белән хәбәр ителә һәм муниципаль хезмәтләр һәм дөүләт һәм муниципаль функцияләрне үтәү электрон формада, шул исәптән "дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы" федераль дөүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаган, контрольдә тотыла торган кеше булган граждан контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылганнары турында хәбәр ителә, контрольдә тотылган затның электрон почта адресы турында администрациядә мәгълүмат булмау һәм аңа дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә документлар жиберү мөмкинлеге булмаган очракта, документларны кәгазьдә йөртүчегә жиберү юлы белән эш итү һәм кабул ителә торган карарлар (, әгәр кешенең Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үтүне тәмамламаса). Әлеге граждан администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затларга контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотыла торган затка документлар һәм мәгълүматлар жиберү, контрольдә тотыла торган затка электрон формада яки контрольдә тотыла торган зат соравы буенча мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Контроль чараны үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргәргә хокуклы.

4.22. Контроль чарасын үткәргәндә контрольдә тотылган зат тарафыннан

мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә хакимият (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазифаи зат) :

1) контроль чара акты рәсмиләштерелгәннән соң контрольдә тотылган затка ачылган бозуларны бетерү турында һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау буенча чаралар үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне (зыян китерүне) булдырмау яисә аны китерүне туктату һәм гражданның, оешмаларга закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы (зыян китерү) булу-булмавы һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүматны теләсә нинди ысул белән житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә контроль чарасында гражданның, контроль объектына ия булган һәм (яки) файдаланган оешмаларның эшчәнлегенә ачылган, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең (зыянының) турыдан-туры куркынычы яки мондый зыянының (зыянының) китерелүе;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләре ачылганда тиешле мәгълүматны дәүләт органына үз компетенциясенә ярашлы рәвештә яки тиешле вәкаләтләре булганда гаепле затларны закон белән билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә җибәрергә;

4) мәжбүри таләпләрнең ачылган бозылуларын бетерүне контрольдә тоту, мәжбүри таләпләрнең бозылуларын кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү мөмкинлеген булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмә билгеләнгән срокларда үтәлмәсә, аны үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр чара законнарда каралган;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткөрү мәсьәләсен карау.

4.23. Төзекләндерү өлкәсендә контроль алып баручы вазифаи затлар билгеләнгән тәртиптә федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территорияль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның хезмәттәшлек итә.

Контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү кысаларында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка җаваплылык каралган закон таләпләрен бозу ачылган очракта, контроль чара актында ачылган бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Контрольдә тотарга вәкаләтле вазифаи затлар өлеге актының күчermәсен тиешле җаваплылыкка тартуға вәкаләтле хакимият органына җибәреләр.

## **5. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазифаи затларның Администрация карарларына, гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаять бирү**

5.1. Башкарма комитет карарлары, төзекләндерү өлкәсендә контроль алып барырга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләре (гамәлсезлеге) "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 9 бүлегенә тарафыннан билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

5.2. Аларның фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контроль кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылган затлар судка кадәр шикаять итәргә хокуклы:

1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;

2) контроль чаралар актлары, ачылган бозуларны бетерү турында



күрсәтмәләр;

3) төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затларның контроль чаралары кысаларында гамәлләре (гамәлсезлекләре).

5.3. Шикаятъне контрольдә тотылган зат дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланып, шикаятъне карауга вәкаләтле органга электрон рәвештә бирә.

Дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар һәм документлар булган шикаятъ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталын кулланмыйча, Россия Федерациясенә дәүләт һәм закон белән саклана торган сер турындагы закон таләпләрен исәпкә алып бирелә. Тиешле шикаятъне Аксубай муниципаль районы Кривоозерский авыл җирлеге башлыгының шәхси кабул итүендә контрольдә тотылган зат шикаятътә (документларда) дәүләт яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар булу-булмавы турында алдан хәбәр итеп бирә.

5.4. Башкарма комитет карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаятъ Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башлыгы тарафыннан карала.

5.5. Башкарма комитет карарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаятъ контрольдә тотылган зат үз хокуклары бозылуы турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаятъ контрольдә тотылган кеше күрсәтмәне алганнан соң 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаятъ биерү срогы җитди сәбәпләр аркасында узып киткән очракта, бу срокны шикаятъ биерүче кешенең үтенече буенча башкарма комитет (шикаятъне карауга вәкаләтле вазифаи зат) кире кайтарырга мөмкин.

Шикаятъ биргән кеше, шикаятъ буенча карар кабул ителгәнче, аны тулысынча яки өлешчә кире ала ала. Шул ук вакытта шикаятъне шул ук нигезләр буенча кабат җибәрү рәхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет карарына һәм аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәлсезлегенә) шикаятъ теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Өгәр аны карау өчен башка органнар карамагында булган мәгълүматларны алу таләп ителсә, шикаятъне карау вакыты Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге башлыгы тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

## **6. Төзекләндерү өлкәсендә төп контроль күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре**

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" 31.07.2020 ел, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә башкарыла.

6.2 контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә № 3 кушытасы белән билгеләнгән.

кушымта N 1  
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы  
Кәкре Күл авыл җирлеге территориясендә  
төзекләндерү эшләре алып бару өлкәсендә  
муниципаль контроль турында Нигезләмәгә

**Кәкре Күл авыл җирлеге администрациясе (муниципаль берәмлек исеме)  
төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә төзекләндерү өлкәсендәгә  
контроль объектларын билгеле бер куркыныч категориясенә керту  
критерийлары**

1. Югары куркыныч категориясенә янәшәдәгә территорияләр керә.
2. Уртача куркыныч категориясенә элмә такталар, биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кечкенә архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, саклагыч җайланмалар керә.
3. Төзекләндерү өлкәсендәгә барлык башка контроль объектлары түбән куркыныч категориясенә керә.

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Кәкре Күл авыл җирлеге  
башкарма комитеты төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан тыш  
тикшерүләр үткөрү кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәҗбүри  
таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары**

1. Янәшәдәге территориядә яки гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм башка җитештерү һәм куллану калдыклары булу.
2. Янәшәдәге территориядә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куакларның кисеп алынган калдыклары бар.
3. Торак булмаган биналар, корылмалар, Корылмалар фасадларында, биналарның башка стеналарында, корылмаларда, корылмаларда, шулай ук төзекләндерүнең башка элементларында һәм җәмәгать урыннарында үз белдеге белән ясалган язугар яки рәсемнәр булуы.
4. Янәшәдәге территорияләрдә гражданның ирекле һәм куркынычсыз үтүенә комачаулаучы бозлавык булу.
5. Биналарның, корылмаларның түбәләрендә боз сөңгеләре булуы.
6. Халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мөгаддәт, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле керүенә комачаулаучы коймалар булуы.
7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләргә, язугарны юк итү яки зарарлау.
8. Җир эшләрен рәхсәтсез яки мондый рәхсәтнең гамәлдә булу вакытынан артып башкару.
9. Биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, җәяүлеләр иминлеген һәм җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәмин итү өчен, шул исәптән инвалидлар һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен, җир эшләрен башкарганда киртәләр булдыру.
10. Транспорт чараларын газонга яки башка яшелләндерелгән яки рекреация территориягә урнаштыру, анда транспорт чараларын урнаштыру төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнә.
11. Агачларны һәм куакларны кисеп алу билеты яки агачларны һәм куакларны күчереп утыртуга рәхсәтсез, бетерү (җимерү) яки күчереп утырту бары тик шундый документларга ярашлы рәвештә генә башкарылырга тиеш булган очракларда алып ташлау (җимерү), агачларны һәм куакларны күчереп утырту.
12. Гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннары һәм кошлары кәтүе.

## 1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре

Таблица 1

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Территорияне төзекләндерү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар арасынан бетерелгән бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елына планлы контроль чараларын үткөрү планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар үткәргәндә муниципаль контроль органы һәм (яки) аның вазифаи затының гамәлләренә (эшсезлегенә) нигезләнгән шикаятьләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижелә контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жеза билгеләү турында кертелгән суд карарларының проценты	95%
Муниципаль контроль органы тарафыннан чыгарылган административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибәндә гамәлдән чыгарылган карарларның гомуми санының проценты	0%

## 2. Чаралар үткөрү параметрларын характерлаучы индикатив күрсәткечләр

2.1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә;

- 1) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль чаралар саны;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яки контроль объектының хисап чорында мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау нигезендә хисап өчен үткәрелгән планнан тыш контроль чаралары саны;

- 3) хисап чорында үткөрөлгөн контроль чараларның гомуми саны;
- 4) хисап чорында КНМның һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән үткөрөлгән контроль чаралар саны;
- 5) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткөрөлгән контроль чаралар саны;
- 6) хисап чорында үткөрөлгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 8) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклаган контроль чаралар саны;
- 9) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;
- 10) хисап чорында контроль чаралар нәтижәләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 11) хисап чорында контроль чаралар үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 12) прокуратура органнары тарафыннан килешүдән баш тартылган контроль чараларны үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны хисап чорында;
- 13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 14) хисап чоры ахырына куркыныч категорияләренә һәрберсе буенча куркыныч категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны;
- 15) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
- 16) хисап чорында контроль чаралар үткөрөлгән исәпкә алынган контрольдә тотылган затлар саны;
- 17) хисап чорында контроль орган тарафыннан карау вакыты бозылган шикаятьләр саны;
- 18) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларын, гамәлләрен (гамәлсезлекләрен) бәхәсләшү турында дөгъва белдерүләре саны;
- 19) хисап чорында контрольдә тотылган затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгән контроль органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәлләренә) каршы дөгъва белдерүләре саны;
- 20) муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозып үткөрөлгән һәм нәтижәләре гамәлдә түгел дип танылган һәм (яки) хисап чорында гамәлдән чыгарылган контроль чаралар саны.